

uitspraak

RECHTBANK NOORD-HOLLAND

Zittingsplaats Haarlem

zaaknummer:

uitspraak van de meervoudige kamer van 26 april 2018 in de zaak tussen

 eiser
(gemachtigde: mr. M.H.W.N. Lammers),

en

de inspecteur van de Belastingdienst, verweerder.

Procesverloop

Verweerder heeft aan eiser voor het jaar 2007 een navorderingsaanslag inkomstenbelasting en premie volksverzekeringen (IB/PVV) opgelegd, berekend naar een belastbaar inkomen uit werk en woning van € 153.330.

Verweerder heeft aan eiser voor het jaar 2008 een navorderingsaanslag IB/PVV opgelegd, berekend naar een belastbaar inkomen uit werk en woning van € 33.485.

Verweerder heeft aan eiser voor het jaar 2009 een aanslag IB/PVV opgelegd, berekend naar een belastbaar inkomen uit werk en woning van € 0, alsmede bij beschikking een boete van € 226.

Verweerder heeft aan eiser voor het jaar 2010 een aanslag IB/PVV opgelegd, berekend naar een belastbaar inkomen uit werk en woning van € 0.

Verweerder heeft aan eiser voor het jaar 2011 een aanslag IB/PVV opgelegd, berekend naar een belastbaar inkomen uit werk en woning van € 42.000, alsmede bij beschikking een boete van € 226.

Verweerder heeft de hiertegen ingediende bezwaarschriften niet-ontvankelijk verklaard. Met betrekking tot de aanslagen IB/PVV 2010 en 2011 zijn de bezwaarschriften tevens opgevat als verzoeken om ambtshalve vermindering. Deze verzoeken zijn bij voor bezwaar vatbare beschikkingen afgewezen in dezelfde geschriften als de betreffende uitspraken.

Eiser heeft daartegen beroep ingesteld.

Verweerder heeft een verweerschrift ingediend.

Eiser heeft vóór de zitting nadere stukken ingediend. Deze stukken zijn in afschrift verstrekt aan verweerder.

Het onderzoek ter zitting heeft plaatsgevonden op 17 april 2018 te Haarlem.

Namens eiser zijn ter zitting verschenen zijn gemachtigde en mr. N. van den Hoek. Verweerder heeft zich laten vertegenwoordigen door zijn gemachtigden.

Overwegingen

Feiten

1. Eiser heeft op 10 mei 2012 Nederland metterwoon verlaten. Van deze emigratie is ook melding gemaakt in de gemeente _____ alwaar eiser woonde tot aan zijn emigratie. Op het door eiser ingevulde aangifteformulier van het vertrek naar het buitenland met dagtekening 10 mei 2012 is als nieuw woonadres van eiser vermeld:

Dit adres is ook als zodanig opgenomen in de gemeentelijke basisadministratie.

2. Na de emigratie van eiser heeft verweerder (navorderings)aanslagen IB/PVV over de jaren 2007 tot en met 2011 vastgesteld. Deze aanslagen zijn geadresseerd:

3. De (navorderings)aanslagen (hierna ook: belastingaanslagen) zijn gedagtekend op de volgende data:

Navorderingsaanslag IB/PVV 2007	8 september 2012
Navorderingsaanslag IB/PVV 2008	8 september 2012
Aanslag IB/PVV 2009	21 november 2012
Aanslag IB/PVV 2010	21 juni 2013
Aanslag IB/PVV 2011	14 augustus 2013

4. Eiser is in Nederland verdachte in een strafrechtelijk onderzoek. In het kader van dat onderzoek heeft het Ressortsparket te Amsterdam op 9 februari 2016 het ontvangersdossier aan de advocaat van eiser, mr. drs. W. de Vries, gezonden. Het Ressortsparket had dat op zijn beurt op 8 februari 2016 weer van _____ van de Belastingdienst Amsterdam ontvangen.

5. Eiser heeft op 15 februari 2015 bezwaarschriften ingediend tegen genoemde (navorderings)aanslagen.

6. Eiser is in het kader van het strafrechtelijk onderzoek - kort gezegd - het volgende tenlastegelegd:

- het opzettelijk doen van een onjuiste aangifte IB/PVV 2009 door in strijd met de waarheid een bedrag van € 69.600 aan hypotheekrente in mindering te brengen op het inkomen;
- het valselijk opmaken van verzoeken tot het aanvragen van negatieve voorlopige aanslagen IB/PVV 2011 en van formulieren aanvraag/wijziging WKO (Wet Kinderopvang) 2010 en 2011.

7. De meervoudige strafkamer van het Gerechtshof te Amsterdam heeft op 3 augustus

2016 (parketnummer _____), uitspraak in de strafzaak gedaan en terugverwezen naar de rechtbank. Het Hof is van oordeel dat de politierechter ten onrechte het Openbaar Ministerie niet-ontvankelijk heeft verklaard. Nadat de rechtbank opnieuw vonnis heeft gewezen is hoger beroep ingesteld. Het hoger beroep ligt per heden nog ter behandeling bij het Gerechtshof te Amsterdam.

Geschil

8. In geschil is of de bezwaarschriften terecht niet-ontvankelijk zijn verklaard. Zo dit niet het geval is dan zijn partijen verdeeld over de vraag of:
 - de belastingaanslagen tijdig zijn opgelegd;
 - met betrekking tot de navorderingsaanslagen IB/PVV 2007 en 2008 sprake is van een nieuw feit dat navordering rechtvaardigt;
 - de aanslag IB/PVV 2011 tot het juiste bedrag is opgelegd, meer in het bijzonder de hoogte van de hypotheekrenteaftrek en de toepassing van het gebruikelijk loon;
 - de verzuimboetes bij de aanslagen IB/PVV 2009 en 2011 terecht en tot de juiste bedragen zijn opgelegd.
9. Eiser concludeert tot gegrondverklaring van het beroep, vernietiging van de uitspraak op bezwaar en vernietiging van de belastingaanslagen.
10. Verweerder concludeert tot ongegrondverklaring van het beroep.
11. Voor het overige verwijst de rechtbank naar de gedingstukken.

Beoordeling van het geschil

Ontvankelijkheid bezwaarschriften

12. Ingevolge de artikelen 6:7 en 6:9 Algemene wet bestuursrecht (Awb) juncto artikel 22j, onderdeel a, van de Algemene wet inzake rijksbelastingen (AWR) bedraagt de termijn voor het indienen van een bezwaarschrift zes weken en vangt deze termijn aan met ingang van de dag na die van dagtekening van een aanslagbiljet of van het afschrift van een voor bezwaar vatbare beschikking, tenzij de dag van dagtekening gelegen is vóór de dag van bekendmaking. Bij verzending per post is een bezwaarschrift tijdig ingediend indien het voor het einde van de termijn ter post is bezorgd, mits het niet later dan een week na afloop van de termijn is ontvangen.
13. Ter zitting is vastgesteld dat de bezwaarschriften zijn gedagtekend op 11 februari 2016 en dat verweerder de bezwaarschriften heeft ontvangen op 15 februari 2016. Gelet op de dagtekening van de belastingaanslagen (zie hierboven onderdeel 3 van deze uitspraak) zijn de bezwaarschriften buiten de wettelijke termijn ingediend.
14. Eiser stelt dat de belastingaanslagen foutief zijn geadresseerd en dat bekendmaking van de belastingaanslagen niet op de voorgeschreven wijze heeft plaatsgevonden, zodat de bezwaartermijn later is aangevangen. Eiser stelt dat bij de adressering van de (navorderings)aanslagen de letter ' ' ontbreekt in het adres, waardoor niet het juiste gebouw van het appartementencomplex wordt benoemd.
15. Verweerder stelt dat het woonadres zoals vermeld in de basisadministratie 'vrijwel geheel' is overgenomen en dat alleen de letter ' ontbrak. Verweerder acht niet aannemelijk

dat enkel door het ontbreken van de letter de belastingaanslagen gedurende meerdere jaren niet zijn ontvangen.

16. De bewijslast met betrekking tot (het tijdstip van) de bekendmaking van de aanslag rust bij verweerder. Bekendmaking van een aanslag zal doorgaans in overeenstemming met de hoofdregel van artikel 3:41, lid 1, Awb plaatsvinden door toezending of uitreiking van het aanslagbiljet. Indien de bekendmaking geschiedt door toezending van het aanslagbiljet, kan in de regel ervan worden uitgegaan dat met de terpostbezorging van dat biljet de bekendmaking heeft plaatsgevonden. Die regel lijdt echter uitzondering indien de zending de belastingsschuldige niet heeft bereikt als gevolg van een fout van de Belastingdienst, bijvoorbeeld een verkeerde adressering die aan deze dienst is te wijten. In een zodanig geval kan niet worden gezegd dat bekendmaking van de aanslag op de voorgeschreven wijze heeft plaatsgevonden (vgl. HR 5 maart 2004, nr. [REDACTED] ECLI:NL:HR:2004:AO5064, en HR 18 april 2014, nr. 13/04796, ECLI:NL:HR:2014:930).

17. Niet in geschil is dat eiser bij zijn vertrek uit Nederland de juiste adresgegevens heeft doorgegeven en dat de belastingaanslagen per post zijn verzonden. De rechtbank stelt voorts vast dat de belastingaanslagen foutief zijn geadresseerd doordat de letter ontbrak. De rechtbank acht dit te wijten aan verweerder nu vaststaat dat eiser het juiste adres heeft doorgegeven bij zijn emigratie. De stelling van verweerder dat de gegevens uit de basisadministratie vrijwel geheel zijn overgenomen, brengt hierin geen verandering.

18. Eiser heeft met behulp van een afbeelding van Google Street View uiteengezet dat het adres [REDACTED] ziet op meerdere appartementen. Elk gebouw met daarin appartementen wordt onderscheiden door een toevoeging achtereinde in de vorm van een letter. De adressen met toevoeging 'en' of 'na' hebben een andere ingang dan de adressen met de toevoeging ' ' of ' ', zo stelt eiser in dit verband. Verweerder heeft deze stellingen van eiser niet dan wel onvoldoende weersproken. De rechtbank stelt vast dat de door eiser overgelegde afbeelding de situatie ter plaatse op juiste wijze weergeeft. Op basis van de uiteenzetting van eiser en de ter zitting gegeven nadere toelichting op genoemde afbeelding van Google Street View, acht de rechtbank een aanzienlijke kans aanwezig dat de belastingaanslagen als gevolg van de onjuiste adressering niet op het adres van eiser zijn bezorgd.

19. Verweerder heeft nog naar voren gebracht dat de belastingaanslagen niet retour zijn ontvangen. De rechtbank hecht hieraan geen betekenis, nu het zeer wel mogelijk is dat de aanslagen op het verkeerde adres zijn bezorgd en om die reden niet retour zijn verzonden. De aanslagen zijn niet aangetekend verstuurd, zodat er geen reden is om aan te nemen dat deze retour zouden zijn gezonden indien ze niet door eiser in ontvangst zijn genomen. Het niet verzenden per aangetekende post dient voor rekening en risico van de verzender, in casu verweerder, te blijven.

20. Verweerder heeft gelet op het voorgaande niet voldaan aan zijn bewijslast met betrekking tot de bekendmaking. Aangenomen moet worden dat de belastingaanslagen eiser niet hebben bereikt als gevolg van een fout van verweerder, namelijk een verkeerde adressering die aan verweerder is te wijten.

21. Indien een aanslag niet op de voorgeschreven wijze is bekendgemaakt, vangt de bezwaartermijn pas aan op de dag van de ontvangst door de belanghebbende of zijn vertegenwoordiger van het aanslagbiljet of van een afschrift daarvan; het aanslagbiljet moet

in dat geval worden geacht de voorafgaande dag aan de belanghebbende te zijn toegezonden (HR 15 maart 2000, nr. 34.999, ECLI:NL:HR:2000:AA5141). De stelplicht en bewijslast met betrekking tot feiten die deze uitzondering rechtvaardigen, rusten bij de inspecteur (HR 18 april 2014, nr. 13/04796, ECLI:NL:HR:2014:930).

22. Uit het bovenstaande volgt dat eiser kennis heeft gekregen van de belastingaanslagbiljetten doordat deze door het Ressortsparket te Amsterdam op 9 februari 2016 aan zijn advocaat mr. drs. W. de Vries zijn gezonden. Gelet op voormelde arresten moet er aldus vanuit worden gegaan dat de aanslagen op 8 februari 2016 aan eiser zijn toegezonden. De stelling van verweerder dat eiser op de zitting van 23 mei 2014 bij de politierechter op de hoogte kan zijn geweest, is onvoldoende voor een ander oordeel (vgl. HR 14 september 2012, 11/04268, ECLI:NL:HR:2012:BX7189; ontvangst dwangbevel of exploit impliceert geen bekendmaking uitspraak). Nu eiser de bezwaarschriften heeft gedagtekend 11 februari 2016 en vaststaat dat de bezwaarschriften op 15 februari 2016 door verweerder zijn ontvangen, zijn de bezwaarschriften tijdig ingediend. Nu de bezwaarschriften ten onrechte niet-ontvankelijk zijn verklaard kunnen de uitspraken op bezwaar niet in stand blijven.

23. Indien verweerder de niet-ontvankelijkheid van een bezwaar heeft uitgesproken en de rechter die uitspraak vernietigt, dient de rechter in beginsel verweerder op te dragen opnieuw op het bezwaar te beslissen. Van die regel kan worden afgeweken indien daartoe goede grond bestaat, bijvoorbeeld indien partijen aandringen op een inhoudelijke beoordeling van het geschil door de rechter, of indien eiser niet wordt benadeeld doordat de rechter zelf in de zaak voorziet. Partijen hebben ter zitting de rechtbank verzocht de zaken inhoudelijk af te doen en niet terug te wijzen voor hernieuwde behandeling van de bezwaarschriften. De rechtbank zal partijen hierin volgen.

Aanslagtermijn

24. Een aanslag is niet vastgesteld binnen de in artikel 11, lid 3, AWR, bedoelde termijn indien het aanslagbiljet weliswaar vóór het verstrijken van die termijn is gedagtekend, maar de aanslag niet binnen die termijn op de voorgeschreven wijze bekend is gemaakt (zie HR 18 april 2014, nr. 13/04796, ECLI:NL:HR:2014:930). Hetzelfde heeft te gelden met betrekking tot de navorderingstermijn (zie rechtsoverweging 3.3.7 van dit arrest).

25. Vast staat dat sprake is van een onjuiste adressering van de belastingaanslagen als gevolg van een fout van verweerder en dat de (navorderings)aanslagen zijn bekendgemaakt op 8 februari 2016. Voorts is geen uitstel verleend voor het indienen van aangiften, zodat de genoemde (navorderings)aanslagtermijnen niet worden verlengd. De termijn voor het vaststellen van de navorderingsaanslag inkomstenbelasting 2007 eindigde op 31 december 2012 en die voor de navorderingsaanslag inkomstenbelasting 2008 op 31 december 2013. Voor de jaren 2009, 2010 en 2011 heeft verweerder primitieve/definitieve aanslagen vastgesteld. Die aanslagen hadden respectievelijk uiterlijk op 31 december 2012, 31 december 2013 en 31 december 2014 moeten zijn vastgesteld.

26. Het vorenstaande betekent dat de (navorderings)aanslagen IB/PVV 2007 tot en met 2011 buiten de wettelijke termijn zijn vastgesteld, hetgeen vernietiging van de belastingaanslagen tot gevolg moet hebben. De gelijktijdig met de aanslagen vastgestelde verzuimboetes zullen om die reden ook worden vernietigd.

Immateriële schadevergoeding

27. Eiser heeft verzocht om een vergoeding van door hem geleden immateriële schade wegens overschrijding van de redelijke termijn.

28. Uitgaande van de ontvangst van het bezwaar op 15 februari 2016 en uitspraak rechtbank 26 april 2018 is de redelijke termijn van twee jaar met ruim twee maanden overschreden. Deze overschrijding dient te worden toegerekend aan de bezwaarfase nu de uitspraken op bezwaar zijn gedaan op 25 april 2017.

29. Verweerder heeft zich ter zitting op het standpunt gesteld dat sprake is van bijzondere omstandigheden en dat de redelijke termijn niet is overschreden. Verweerder heeft ter zitting in dit verband onder meer aangevoerd dat hij ongeveer een jaar bezig is geweest om stukken en informatie te krijgen van eiser, dat hij op dit punt steeds toezeggingen van de zijde van eiser heeft gehad, maar nooit informatie, en dat eiser gebruik heeft gemaakt van meerdere gemachtigden. Ter onderbouwing hiervan heeft verweerder voorts gewezen op een passage in de uitspraken op bezwaar, die als volgt luidt:

“Een hoorgesprek in de zin van de Algemene wet Bestuursrecht heeft bij de behandeling van het bezwaar niet plaatsgevonden. Wel heeft ondergetekende o.a. op 22 september 2016, 24 oktober 2016, 28 oktober 2016, 21 december 2016, 1 februari 2017, 6 maart 2017 en 14 maart 2017 telefonisch contact gehad met de gemachtigde over de behandeling van het bezwaarschrift. Daarbij dient opgemerkt te worden dat de eerste contacten met Jaeger Advocaten waren. Op 28 oktober 2016 meldde de heer W. de Vries van Jaeger Advocaten dat de informatie was verzameld en was doorgestuurd naar de boekhouder ter verdere afwikkeling. Daarna heb ik meerdere keren telefonisch contact over de afhandeling gehad met _____. Op 6 maart 2017 meldde de boekhouder dat de zaak weer was overgenomen door Jaeger Advocaten. Op 14 maart is er telefonisch contact geweest met mevrouw Lammers van Jaeger Advocaten. In de brief van 22 maart 2017 van Jaeger Advocaten staat vermeld dat de aanslag te laat kenbaar is gemaakt en derhalve vernietigd zou moeten worden. Vervolgens bevat de brief van 13 april 2017 een ingebrekestelling; hierdoor moest er binnen twee weken uitspraak op bezwaar gedaan worden en kon een hoorgesprek niet meer worden gehouden.”

30. Eiser heeft de door verweerder geschetste gang van zaken in de bezwaarfase niet dan wel onvoldoende weersproken.

31. Zoals de Hoge Raad heeft geoordeeld in zijn arrest van 19 februari 2016, _____ kan onder bijzondere omstandigheden aanleiding zijn voor verlenging van genoemde termijn van twee jaar. Hiertoe worden onder meer gerekend:

- “a. de ingewikkeldheid van de zaak, die bijvoorbeeld kan zijn gelegen in de aard en omvang van de fiscale problematiek, de omvang van het verrichte onderzoek, alsmede in de verknochtheid van de zaak met andere zaken betreffende dezelfde of andere belastingplichtige(n); en
- b. de invloed van de belanghebbende en/of diens gemachtigde op de duur van het proces, bijvoorbeeld door het doen van herhaalde verzoeken om verlenging van gestelde termijnen of om uitstel voor (het voldoen aan) uitnodigingen of oproepingen.”

32. De rechtbank begrijpt dat verweerder met de door hem naar voren gebrachte omstandigheden bedoelt te betogen dat de vertraging in de bezwaarfase is te wijten aan onduidelijkheid over de vraag wie als gemachtigde optrad namens eiser en dat als gevolg daarvan de voor de afdoening van de bezwaarschriften benodigde informatie niet dan wel

moeizaam werd verkregen. De onduidelijkheid over de vraag wie optrad als gemachtigde van eiser en de vertraging hierdoor dient naar het oordeel van de rechtbank voor rekening van eiser te komen. Uit het weergegeven relaas leidt de rechtbank af dat de afhandeling van de bezwaarschriften als gevolg van deze proceshouding van eiser een vertraging van meer dan drie maanden heeft opgelopen. De rechtbank is van oordeel dat dit kwalificeert als een bijzondere omstandigheid als bedoeld in bovenvermeld arrest. Naar het oordeel van de rechtbank is in de gegeven omstandigheden geen sprake is van overschrijding van de redelijke termijn.

33. Gelet op het vorenoverwogene dienen de beroepen gegrond te worden verklaard. De rechtbank wijst het verzoek om een immateriële schadevergoeding af.

Proceskosten

34. De rechtbank veroordeelt verweerder in de door eiser gemaakte proceskosten. Deze kosten stelt de rechtbank op grond van het Besluit proceskosten bestuursrecht voor de door een derde beroepsmatig verleende rechtsbijstand vast op € 1.251 (1 punt voor het indienen van het bezwaarschrift, met een waarde per punt van € 249, 1 punt voor het indienen van het beroepschrift, 1 punt voor het verschijnen ter zitting met een waarde per punt van € 501 en een wegingsfactor 1). Nu sprake is van vijf samenhangende zaken zal de proceskostenvergoeding op grond van Bijlage C2 van genoemd Besluit met een factor 1,5 worden verhoogd, zodat de vergoeding in totaal € 1.876,50 bedraagt.

Beslissing

De rechtbank:

- verklaart het beroep gegrond;
- vernietigt de uitspraken op bezwaar;
- vernietigt de navorderingsaanslag IB/PVV 2007;
- vernietigt de navorderingsaanslag IB/PVV 2008;
- vernietigt de aanslag IB/PVV 2009 alsmede de opgelegde boete;
- vernietigt de aanslag IB/PVV 2010;
- vernietigt de aanslag IB/PVV 2011 alsmede de opgelegde boete;
- veroordeelt verweerder in de proceskosten van eiser tot een bedrag van € 1.876,50;
- draagt verweerder op het betaalde griffierecht van € 46 aan eiser te vergoeden, en
- wijst het verzoek om een immateriële schadevergoeding af.

Deze uitspraak is gedaan door mr. A.A. Fase, voorzitter, mr. B. van Walderveen en mr. G.H. de Soeten, leden, in aanwezigheid van mr. B. Bruijnzeel, griffier. De beslissing is in het openbaar uitgesproken op 26 april 2018.

griffier

voorzitter

Afschrift verzonden aan partijen op: **30-04-2018**

Rechtsmiddel

Tegen deze uitspraak kunnen partijen binnen zes weken na verzending hoger beroep instellen bij het gerechtshof Amsterdam (belastingkamer), Postbus 1312, 1000 BH Amsterdam.

Bij het instellen van hoger beroep dient het volgende in acht te worden genomen:

1. bij het beroepschrift wordt een afschrift van deze uitspraak overgelegd.
2. het beroepschrift moet ondertekend zijn en ten minste het volgende vermelden:
 - a. de naam en het adres van de indiener;
 - b. een dagtekening;
 - c. een omschrijving van de uitspraak waartegen het hoger beroep is ingesteld;
 - d. de gronden van het hoger beroep.

Voor eensluidend afschrift,
De griffier van de Rechtbank
Noord-Holland